

KØN & RUM

Årskonference for Dansk Kønsforskning 2014
Lørdag den 29.marts 2014

*Konferencevenue: Jens Chr. Skous vej 4, bygning 1482, Nobelparken, Ringgaden,
Aarhus Universitet*

Årskonference arrangeres i et samarbejde mellem Institut for Kultur og Samfund, AU, Kvindemuseet og Foreningen for Kønsforskning i Danmark. Med årets tema *køn og rum* ønsker vi både at sætte fokus på det offentlige rum, på byens rum og på en række rumlige arenaer, hvor køn kan bidrage med nytænkende, inciterende, kritiske og – måske - uventede perspektiver. Den britiske professor Jane Rendell giver sin introduktion til feltet med et fokus på køn, rum og arkitektur, og direktør for Danner Susanne Philipson taler afslutningsvist over temaet ”At gøre det private til et samfundsanliggende”.

Konferencen er organiseret omkring 5 workshops, hvoraf de fire forholder sig til en rumlig dimension og køn: gader og stræder, TV-køkkenet, sundhedsvæsenet og medierum. Endeligt arrangerer vi en workshop, hvor vækstlaget af nye kandidater med et kønsperspektiv præsenterer afsluttede specialer. Vi ser frem til en conference, som skaber et mødested og en smeltedigel for kønsforskere, studerende, praktikere og andre interesserede fra hele landet. Velkommen til Aarhus.....

Planlægningsgruppen består af:

Anette Larner, ph.d.-stipendiat, Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet

Astrid Elkjær Sørensen, ph.d.-stipendiat, Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet

Bine Boldsen, Foreningen for Kønsforskning i Danmark

Bodil Olesen, museumsleder, Kvindemuseet i Danmark

Christina Fijg, konferencekoordinator, Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet

Gitte Grønning Munk, AC-TAP, konferenceplanlægger, ARTS, Aarhus Universitet

Katrine Johnsen, publikumsudvikler, Kvindemuseet i Danmark

Lea Skewes, ph.d.-stipendiat, Interacting Minds Centre, Aarhus Universitet

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke konferencens generøse sponsorer: Institut for Kultur og Samfund, Dansk Magisterforening, Interacting Minds Centre, Aarhus Universitet og Hulda Petersens legat (Dansk Kvindesamfund).

Program

09.00-10.00: Indskrivning og kaffe (areal uden for auditorium 105)

10.00-10.15: Velkomst (auditorium 105)

v. Liselotte Malmgart (Studieleder for Institut for Kultur og Samfund)

v. Beate Sløk-Andersen (Foreningen for Kønsforskning i Danmark)

v. Christina Fiig (Konference-koordinator, Europastudier, Institut for Kultur og Samfund)

10.15-11.15: Keynote forelæsning *Gender, Space and Architecture* ved Professor Jane Rendell (University College London, UK) (auditorium 105)

11.15-12.15: Indslag: *Fælles Forvirring: Ud af hovedet, ned i kroppen* ved Thomas Nørskov, København (areal uden for auditorium 105)

12.15-13.15: Frokost – stående på arealet 1.sal omkring auditorium 105

13.15-14.00: Overrækkelse af KRAKA-prisen 2014 (auditorium 105)

14.15-16.15: Workshops (se lokaler neden for)

16.15-16.30: Kaffe –stående på arealet 1.sal omkring auditorium 105

16.30-16.45: En Nordisk Homolitteraturhistorie ved Dag Heede, Lektor, Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet (auditorium 105)

16.45-17.45: Keynote forelæsning: *At gøre det private til et samfundsanliggende* ved Susanne Philipson, direktør i Danner (auditorium 105)

17.45-18.00: Afslutning ved museumsleder Bodil Olesen (auditorium 105)

19.00 -22.00: Konferencemiddag, Kvindemuseet, Domkirkeplads, Aarhus

Der er mulighed for trådløst internet under konferencen. Garderobe er uden opsyn under konferencen.

**Keynote forelæsning *Gender, Space and Architecture* ved Professor Jane Rendell
(University College London, UK) (auditorium 105)**

This lecture will start by looking at a collection of essays, which I co-edited with Iain Borden and Barbara Penner, in 1999, called *Gender, Space, Architecture*. It aims to provide a detailed map of the shifts in the debate around gender, space and architecture over a forty-year period, from the 1970s, when (arguably) feminist debate in architecture first emerged, to the 1990s, when discussions concerning the relationship between gender and space gained theoretical strength in the academy. *Gender, Space, Architecture* provides an interdisciplinary approach which locates architecture's relation with feminism (and vice versa of course) in a broader territory which explicitly acknowledged the ways in which anthropology, art history, cultural studies, film theory, geography, psychoanalysis and philosophy had provided useful tools and models for critiquing architectural culture – design, theory and history.

**Indslag: Fælles Forvirring: Ud af hovedet, ned i kroppen ved Thomas Nørskov,
København (areal uden for auditorium 105)**

Når vi taler køn og rum, taler vi også krop. Vi skal sammen have en kropslig oplevelse under vejledning af Thomas Nørskov. Han er danser, koreograf og formidler og har arbejdet med professionel scenekunst i 15 år. Thomas har selv skabt professionelle danseforestillinger og arbejder i øjeblikket med formidlingskunsten og med de mange lag i dansen. Et særligt fokus er dybden i kroppen, kroppens indre og ydre rum og tidens signifikans. Efter en kort opvarmning indleder vi workshoppen med forskellige bevægelsesopgaver. De indledende opgaver hjælper os med at forstå og lede os på sporet, og derefter går vi i gang med at skabe vores egen fortælling med kroppen. Thomas Nørskov guider gennem hele sessionen, og måske vi når at lave en hel lille fortælling i slutningen af workshoppen.

WORKSHOPS

Workshop 1: På Gader og Stræder (bygning 1483 2.sal /lokale 223)

Det offentlige rums pladser og gader har ofte, på tværs af verdens kulturer, været brugt til at markere utilfredshed og ønske om forandring. Igennem verdenshistorien har vi set store demonstrationer med både mænd og kvinder fra alle samfundslag, mens andre, ligeså samfundsændrende, politiske manifestationer kun har bestået af en lille gruppe mænd eller kvinder. Nogle gange, som ved rødstrømpernes aktioner i 1970'erne, har deltagernes køn været en del af den politiske pointe. Andre gange, som ved flere fagforenings blokader, synes fraværet af det andet køn, at være en form for tilfældighed.

Kvindeprotester og lovgivningsreformer

v/Anette Borchorst, professor, Institut for Statskundskab, Aalborg Universitet

Kvinderne har fået en særlig plads i de arabiske oprør, og de er i lande som fx Ægypten blevet mødt med voldelige og seksuelle overfald, mens der i andre lande som fx Marokko er gennemført reformer, der i hvert fald på papiret har skabt reformer for kvinder. Oplægget fokuserer på dynamikken mellem køn, protester og lovgivningsreformer og på alliancer på tværs af klasser og generationer. Oplægget fokuserer også på, hvornår og under hvilke betingelser kvindeprotesterne er succesfulde. Erfaringerne fra den arabiske verden perspektiveres med erfaringerne fra ligelønsdemonstrationerne i Danmark i 1973 og 2008. En væsentlig pointe vil være, at strukturelle rammer, timing og momentum spiller en afgørende rolle.

Da kvinderne indtog de københavnske gader.

v/ Jytte Larsen, forskningsmedarbejder, KVINFO

Danske Kvinders Valgretstog gennem København den 5. Juni 1915 var højdepunktet i det officielle festprogram for grundlovsændringen. Det skrev sig ind i de politiske partiers tradition for grundlovs- og Første Maj-parader, og det var kulminationen på en række aktioner, hvor kvindebevægelsen invaderede offentlige rum med symbolsk betydning af kamp for demokrati og politisk magt. Jeg tager udgangspunkt i teorier om politisk

repræsentation og lægger op til en diskussion af ekstraparlamentarisk versus parlamentarisk repræsentation af kvinders politiske interesser.

Da de pæne piger krævede ligeløn

v/Astrid Elkjær Sørensen, ph.d. stipendiat, Institut for kultur og samfund, Afdeling for Historie, Aarhus Universitet

I anden halvdel af 2000'erne fik ligelønkravet for alvor en renæssance i Danmark. Dette skete, da flere offentligt ansatte fra kvindedominerede fag simultant rejste ligelønkravet på ny i forbindelse med og forlængelse af de store velfærdsdemonstrationer i 2006-2007. Kravet om lønforhøjelser til de store 'kvindefag' i den offentlige sektor blev båret med ind i de offentlige overenskomstforhandlinger 2007-2008 og var grunden til, at flere offentligt ansatte kvinder valgte at strejke i foråret 2008. Oplægger undersøger, hvilken betydning kvindefagenes ligelønkrav kom til at have for den danske ligestilling, den danske ligestillingsdebat såvel som for de involverede fagforeninger og deres medlemmer.

Interessante spørgsmål under dette emne, er fx:

- Hvad betyder vores køn egentligt, når vi vil lave samfundet om?
- Har mænd og kvinder samme muligheder for at udøve indflydelse gennem offentlig protest?
- Ændrer protest i det offentlige rum samfundet og bliver kønsroller flyttet, når mænd og kvinder går på gaden?
- Hvordan spiller køn sammen med kategorier såsom race, religion, klasse og geografisk placering, når demonstrationer skal arrangeres og finde sted?

Workshopansvarlig er ph.d.-stipendiat Astrid Elkjær Sørensen, Historisk Afdeling, Institut for Kultur og Samfund, AU. E-mail: hisaes@hum.au.dk

Workshop 2: Maskulinitet i TV-køkkenet (bygning 1483 2.sal /lokale 244)

*TV-køkkenet er et offentligt rum, som vi inviterer helt ind i det private, når vi i hyggens stund tænder for programmer som *Spise med Price*, *Camilla Plum* og endda, når vi gennemlever bondelivets kulinariske udfordringer sammen med *Bonderøven*. Vi sætter fokus på TV-køkkenet som et potentielt maskulint rum, set i lyset af en 50-årig tradition for mandlige TV-kokke i Danmark. Vi skal diskutere, hvorledes brødrene *Price* både imiterer og ironiserer over den maskuline gourmetfigur, som kom frem i Danmark i 1960'erne. Derudover vil der blive sat fokus på, om man gør sig bedst i et dansk TV-køkken, hvis man, selv som kvinde, er mandhaftig og har maskuline træk. Ambitionen for denne workshop er at forstå disse TV-køkkener som udtryk for en større kulturel og kønspolitisk kontekst.*

Homosociale heterotopier og maskulin eskapisme i *Spise med Price*

v/ Jonatan Leer, ph.d.-stipendiat, Institut for Engelsk, Germansk og Romansk, Københavns Universitet

I Jamie Olivers gennembrudsprogram, *The Naked Chef* (1999), ser vi, hvordan en ung mand kan bruge madlavning til at score point på den sociale scene og balancere forskellig maskulinitetsrepertoire. Herved gjorde programmet op med traditionelle legitimeringer af madlavning som maskulin praksis, som primært tog udgangspunkt i den frankofile levemand og den professionelle, uniformerede kok. *Spise med Price* (2008-?) er et af de mest succesfulde madprogrammer i dansk tv's historie. I et kønsperspektiv er det bemærkelsesværdigt, at de modsat fx *The Naked Chef* ikke forsøger at integrere madlavning ind i en "cool", urban livsstil, men derimod søger væk fra den sociale scene. Jeg analyserer dette særlige homosociale køkkenrum, som tegnes op i *Spise med Price* igennem Foucaults begreb heterotopi, som i dets simpleste betydning betegner et modsted til den omkransende kultur, og argumentere for, at programmet kan læses som et eksempel på en "eskapismetendens" i aktuelle madprogrammer med mandlige værter.

Gourmanden i medierne, 1950-73

v/ Caroline Nyvang, post.doc., Saxo Institutet, Københavns Universitet

Efter 2. Verdenskrig trådte den mandlige kok for alvor ind på den danske mediescene. Gourmanden blev en tilbagevendende karakter i danske kokebøgers indledninger, og mænd begyndte at lave mad på TV. I avis- samt tidsskriftsartikler debatterede en række mandlige kunstnere retningen af fremtidens danske madkultur. Via disse medier formidledes en ny

forståelse af køkkenet, der i modsætning til tidligere blev fremstillet som et rekreativt og kreativt frirum. Med udgangspunkt i tre toneangivende danske madmedier fra perioden 1950-73 – den gastronomiske kogebogsgenre, *TV-Køkkenet* og tidsskriftet *Mad og Gæster* – etablerer jeg i mit oplæg en historisk baggrund, der kan danne udgangspunkt for en diskussion af, hvorfor mænd og kvinder også i dag repræsenterer to forskellige former for madlavning.

Bonderøve og kogekoner i senmoderne madkultur.

v/ Maria Borghus, cand. mag, Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet

DR's programserier *Bonderøven*, og Camilla Plums madprogrammer har opnået stor popularitet de seneste 6 år. Men hvad er det, der er så interessant ved disse to personligheders livsstil? Historisk set er der jo ikke noget originalt i den måde, som Frank Erichsen, a.k.a. Bonderøven, eller Camilla Plum lever deres liv på. Det originale ligger i, at de har genoplivet tidligere tiders gøremål og livsstil, og implementeret det i deres senmoderne samtid. I programserierne dykker de ned i kulturhistoriens fortidsforråd og vækker fortidselementer og traditioner til live, som ellers er i fare for at gå i glemmebogen. Men selv om dette er moderne livsstilsprogrammer, synes de alligevel at ligge under for ældre tiders kønsrollemønstre. Det handler om autenticitet, og denne er historien garanten for. Samtidens kønsrollemønstre har endnu ikke et historisk islæt, og er derfor uden autenticitet. Samtidens kønsroller er måske derfor for moderne til programmer, der finder grobund i vores kulturarv, for de passer ikke ind i koncepter, hvor vi genfinder (genopfinder) traditioner.

Interessante spørgsmål under dette emne, er fx:

- Hvordan har Brødrene Price's homosociale eskapader både videreført og fornyet diskurser om madlavning som maskulin praksis?
- Hvordan har kvinder og mænd - tilsyneladende på skift - domineret medie-maden?
- Hvordan er denne dominans kommet til udtryk i helt forskellige forestillinger om madlavning som praksis?
- Må man være kvindelig i et dansk TV-køkken?

Workshopansvarlig er ph.d.-stipendiat Anette Larner, Historisk Afdeling, Institut for Kultur og Samfund, AU. E-mail: ihool@cas.au.dk

Workshop 3: Sundhed, Sygdom og Velfærd (bygning 1483 2.sal/ lokale 251)

Sundhedsvæsenet danner et fysisk, socialt og kønnet rum omkring det sundhedsprofessionelle personale, patienter og pårørende. I denne workshop diskuterer vi betydningen af samspillet mellem disse tre grupper og rummet omkring dem. Hvad giver et kønsperspektiv på patientpleje og – kommunikation, og hvilke mønstre og tiltag kan bidrage til at målrette denne? Et andet workshop-tema behandler den familiecentrerede sygepleje på en intensiv børneafdeling og diskuterer relationen mellem pårørende og sygeplejerske. Et tredje tema er betydningen af hospitalets fysiske rum; særligt i lyset af konstruktionen af de nye supersygehuse. Et mål for denne workshop er at forbinde kønsforskning og praksis i sundhedsvæsenet.

Faderroller og familieliv under hospitalisering af hjertesyg børn

v/ Linnea Ytting, ph.d.-stipendiat & Lone Friis Thing. Lektor, Institut for Idræt og Ernæring, Idræt, Politik og Velfærd, Københavns Universitet

Dette paper fokuserer på en kvalitativ undersøgelse af faderroller og familieliv i relation til indlæggelsesforløb af familiers hjertesyg børn. Det er baseret på dybdegående individuelle interview og fokusgruppeinterview med 34 familiemedlemmer til hjertesyg børn. Interviewenes omdrejningspunkt er familiernes møde med hospitalernes muligheder for at sove, spise, socialisere og rumme (regimer) familierne under indlæggelsesforløbet. Regimerne er medbestemmende for, hvordan familier kan leve deres liv og er i den forstand vigtigt omdrejningspunkt for at forstå fæderroller og familieliv. Undersøgelsens resultater viser, at hospitalernes regimer påvirker familierne i en sådan grad, at familielivet ændres, i retning af traditionel kønsdeling i arbejdsopgaverne og i retning af en traditionel distanceret faderrolle. Dette står i modstrid til fædrenes eget udtalte ønske om at agere som nærværende og emotionelt tilstedeværende.

Overgreb i sundhedsvæsenet

v/Anne-Mette Schroll, udviklingskonsulent, jordemoder, cand.scient.san., ph.d., Jordmoderforeningen

På verdensplan er der stigende opmærksomhed på, at patienter i forbindelse med kontakt til sundhedsvæsenet oplever mangel på respekt og adfærd tenderende overgreb. De få studier, der har undersøgt forekomsten, finder, at det desværre opleves foruroligende ofte. Således viste et skandinavisk studie, at mellem 13 – 28 % af kvinder med kontakt til

gynækologiske afdelinger angav at have oplevet overgreb i sundhedsvæsenet (OIS). OIS synes på verdensplan at udgøre et særligt stort problem inden for svangreområdet, hvor det er relateret til både mødre- og spædbarnsdødelighed. Således udgør OIS også et brud på menneskerettighederne. Vi ved ikke meget om, hvor ofte danske gravide har oplevet OIS, og hvilke konsekvenser det har for kvinderne, for forløbet af deres graviditet og fødsel og for barselsperioden. Oplægget vil tage udgangspunkt i resultaterne fra dybdegående interviews med 11 barslende kvinder, der alle havde oplevet OIS på et tidspunkt i deres liv, og som i forbindelse med deres graviditet angav fortsat at være påvirket af deres oplevelse i moderat til svær grad. Oplægget vil samtidig også fokusere på forhold, der for nogle af kvinderne har kunnet hjælpe dem igennem deres oplevelser.

Maskulinitet i det kliniske rum

v/Pernille Faxø, cand. scient. soc., Sociologisk Institut, Københavns Universitet

Reproduktion betragtes ofte fortrinsvis som et kvindeanliggende, og mænd i fertilitetsbehandling er et forskningsmæssigt underbelyst fænomen. Den kliniske behandlingsvirkelighed berører mænd på mange områder. Jeg har interviewet 16 mænd, der har erfaring med fertilitetsbehandling. Her er der mange obligatoriske passagepunkter, og mange af dem er knyttet til særlige rum. Rummet kan være helt konkret, metaforisk eller indre. For mænd i fertilitetsbehandling er frembringelse og indlevering af en portion sæd en tilbagevendende begivenhed. 'Herreværelset' på klinikkerne, som det foregår i, påvirker oplevelsen direkte og den rumlige indretning medvirker ofte til at iscenesætte og reproducere stereotype forestillinger om mandlig seksualitet. Jeg vil præsentere og diskutere nogle af de måder hvorved *rummet* agerer i mænds oplevelser af fertilitetsbehandling i samspillet med samfundsmæssige opfattelser af maskulinitet.

En neonatalafdeling bliver til

v/ Maria Mortensen, ph.d.-stipendiat, Institut for Kulturvidenskaber, SDU

Med afsæt i affektteori som formuleret af Sara Ahmed (2004, 2010) og stedsteori som formuleret af Michel de Certeau (1984) vil jeg diskutere, hvorledes kategorier som følelser og sted, men også moderskab, arbejde, tid og krop skabes som dynamiske aktanter på en neonatalafdeling. Udgangspunktet for diskussionen beror dels på min empiri hentet fra et feltstudie udført på Skejby hospital i efteråret 2012, dels på en specifik forståelse af fænomener som skabelse og agens, sådan som disse er formuleret af Karen Barad (2003, 2007). I mit oplæg vil jeg således koncentrere mig om at forstå de forskellige identitetsdannede positioner, der skabes for både humane og non-humane aktanter på en neonatal-afdeling. Hermed bliver det muligt at stille skarpt på de normative forestillinger vi gør os om kategorier som sted, tid, moderkærlighed, hjemmet, afdelingen og arbejdet som sygeplejerske.

At være en dygtig sygeplejerske og at fejle

v/ Rikke Juel Madsen, ph.d.-stipendiat, Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet og Forskningsafdelingen, UC Diakonissestiftelsen

Sygeplejerskeuddannelsen på UC Diakonissestiftelsen er kendt for at være en eliteuddannelse. De studerende kommer ind og går typisk derfra med et højt karaktergennemsnit. Samtidig er diakoni og omsorg to begreber, som går igen. Det giver anledning til at spørge, hvordan den stærke teoretiske side og omsorgsarbejdet spiller sammen, og hvordan de studerende mestrer både at være teoretisk dygtige og at være omsorgsarbejdere – to ting, som indimellem konstitueres som modsætninger og som noget hhv. maskulint og feminint. Samtidig rejser det spørgsmålet om, hvad der sker, når de begår fejl, eller ikke kan leve op til egne og andres forventninger. Dette oplæg er baseret på interview med sygeplejerskestuderende på UC Diakonissestiftelsen. Interviewene tog udgangspunkt i sygeplejerskenålen. Teoretisk er præsentationen inspireret af feministisk affektteori og materialitetsteori.

Interessante spørgsmål under dette emne, er fx:

- Hvad kan et kønsperspektiv på patienter bidrage med i pleje og kommunikation?
- Hvorledes rummer sygeplejersker og andre professionelle den indlagtes familie i hospitalsvæsenet?
- Hvilke betydninger kan vi tillægge fysiske rum for patienters velfærd?
- Sundhed, sygdom og velfærd i et kønsperspektiv

Workshopansvarlig er forskningssygeplejerske MKS Pernille Skovby, Aarhus Universitetshospital, Skejby. E-mail: pernisko@rm.dk

Workshop 4: Medierum, Køn og Etnicitet (bygning 1483 3.sal /lokale 344)

Elektroniske, skriftlige og sociale medier udgør magtfulde rum eller arenaer for aktivisme, debat, forhandling, kommunikation, repræsentation etc. Et centralt spørgsmål er her, på hvilke måder disse medier er magtfulde, og hvilke magtformer, som udspiller sig mellem mediefolk, bloggere og andre aktive på de sociale medier, kilder/interviewpersoner og modtagere. Andre spørgsmål handler om, hvilke betydninger vi kan tillægge fordelingen af kvindelige og mandlige kilder, om medieledelsers indflydelse og om modtageres opfattelser af mediers kommunikation. Et tredje tema for workshoppen er de sociale mediers betydning som rum for politisk aktivisme og repræsentation i et intersektionalitetsperspektiv. Workshoppens ambition er bl.a. at skabe debat om forskellige medietypers magt og at skabe dialog mellem forskere og praktikere inden for feltet.

Betyder køn noget på en nyhedsredaktion?

v/ Line Hassall Thomsen, Ph.D. ekstern lektor, Institut for Æstetik og Kommunikation-Medievidenskab, Aarhus Universitet

Med baggrund i et længerevarende feltarbejde på tv redaktionerne BBC News og ITV News (i England) og TV Avisen og TV2 Nyhederne (i Danmark) vil dette paper fokusere på betydningen og relevansen af køn i den daglige nyhedsproduktion. Særligt fokus vil være på den daglige strukturering af nyhedsproduktion: redaktionsmødet og redaktionslokalet. Studiet er foretaget i forbindelse med research til ph.d.-afhandlingen "New Struggles, Old Ideals: The everyday struggle towards being a 'good' journalist inside public service TV newsrooms in UK and Denmark" (Thomsen, 2013). Ideen om kønnets betydning var ikke et specifikt fokus for afhandlingen, hvorfor dette paper vil præsentere nye fund fra feltstudiet.

Breaking the News

v/ Tina Bryld, journalist Jyllands-Posten, MA i Køn og Kultur (SDU)

Historisk er aviser skrevet for mænd. Spørgsmålet er, om de nogensinde helt har vristet sig fri af denne vinkel. I hvert fald synes der stadig at være en opfattelse af, at det er et kvindeproblem snarere end et medieproblem, at kvinderne ikke er bedre repræsenteret i spalterne. I oplægget præsenterer jeg data fra en 'nyhedsuge' over kvindelige og mandlige kilder i tre aviser. Jeg diskuterer bl.a. spørgsmålet, om aviser er skrevet af mænd for mænd om mænd, og om det kan være med til at forstærke avisernes oplagsmæssige krise, at kvinder ikke fylder mere i spalterne, end det er tilfældet?

Let's Talk About Sex

v/ Martine Bentsen, ph.d.stipendiat, Journalistik, Institut for Kommunikation, Virksomhed og Informationsteknologier, Roskilde Universitet

Studier af journalistik og køn har været et underprioriteret forskningsområde i en dansk kontekst. Dette nystartede ph.d.-projekts mål er at undersøge, om køn betyder noget for, hvordan journalistik produceres, og hvordan produktet ser ud? Det spørgsmål udspringer og står på skuldrene af litteraturen, der dokumenterer skævheden i repræsentation af køn i nyhedsmedierne, men for nærværende projekt er fokus at undersøge, om der er en skævhed i *produktionen* af nyhedsmedierne, og hvorvidt det har betydning for en nyhed, om det er en mand eller en kvinde der skriver den, og om det har betydning for et nyhedsmedie, om det er en mand eller kvinde, der leder det. Med et strukturalistisk blik på organiseringen af nyhedsjournalistikken og *newsroom cultures* vil projektet forsøge at undersøge netop dette. Nøgleord er felt, magt, organisation, køn, nyliberalisme, journalistik, nyheder.

Interessante spørgsmål under dette emne, er fx:

- Hvilke betydninger kan vi tillægge kildevalg og interviewpersoner?
- Hvilke betydninger kan vi tillægge *the news room* i et kønsperspektiv?
- Hvordan kan vi forstå magtformer i forhold til forskellige typer af medier?
- De sociale mediers betydning som rum for aktivisme og repræsentation?

Workshopansvarlig er lektor Christina Fiig, Afdeling for Europastudier, Institut for Kultur og Samfund, AU. E-mail: cfiiig@cas.au.dk

Workshop 5: Vækstlaget for Dansk Kønsforskning (bygning 1483 3.sal /lokale 348)

Med henblik på at give rum til vækstlaget af fremtidige kønsforskere, præsenterer denne workshop nye specialer indenfor emnerne køn, seksualitet, maskulinitet, queer, ligestilling, femininitet og intersektionalitet. Her vil der blive mulighed for at blive inspireret, diskutere og stille spørgsmål i uformelle rammer. Workshoppen begrænser sig indholdsmæssigt ikke til konferencens tema om køn & rum, men giver også deltagerne mulighed for at høre om

Will the Real Barack Obama Please Stand Up? En intersektionel analyse af Barack Obamas krop, køn og rum

v/ Katrine Meldgaard Kjær, kandidat fra Engelsk v. Københavns Universitet

Da Barack Obama blev valgt som præsident for første gang, var entusiasmen overvældende. Alligevel er den bølge af popularitet, Obama red ind i Washington på for 6 år siden, nu blevet erstattet af en udtalt skeptisk og skuffelse over hans politiske virke. Mit speciale er en intersektionel analyse af, hvordan denne skuffelse i virkeligheden kan forstås som en reaktion på, hvordan Obama har håndteret/*performed* at være *den sorte* (?) mand i amerikansk storpolitik siden 2008. I oplægget vil jeg fremlægge specialets omdrejningspunkt: en analyse af historisk konstruerede narrativer om den sorte mandlige krop i USA, og af hvordan Obama skiftevis –og strategisk? - skriver sig ind og ud af disse narrativer. Her undersøger jeg, hvordan Obama forhandler sin etnicitet via en samtidig forhandling af sit køn, således at han trækker helt eksplicit på bestemte ”hvide” kønsstereotyper i nogle rum og ”sorte” kønsstereotyper i andre. I et stadigt meget *race-conscious* USA sikrer dette ham både sorte og hvide vælgere, men han indbyder samtidig også til skepsis; for hvem er han så egentlig – og hvem kæmper han for?

The Body Theatre

v/ Mie Birk Jensen, kandidat i Pædagogik og Uddannelsesstudier & Kultur- og Sprogødestudier, Roskilde Universitet

Funderet i feltarbejde, giver jeg læseren indsigt i, hvordan det udspillede sig, da jeg var i træning hos den feministiske aktivistgruppe FEMEN i Paris. Rodfæstet i den etnografiske og fænomenologiske tradition, samt en postmoderne, feminist tilgang til performance, udforsker jeg, hvorledes kroppen engageres i FEMEN’s aktivisme, og hvorledes FEMEN’s aktivistiske praksis tilskrives mening som, og gennem, kropslige performances af aktivisterne selv. Min analyse konkluderer, at det er gennem denne aktivistiske praksis, rodfæstet i FEMEN’s hovedkvarter i Paris, at de ledende aktivister fremhæver og

begrænser visse kropslige performances for at konstruere FEMEN som en kollektiv performance, der i høj grad bygger på et ideal omkring de feministiske ”Amazoner”. Dette ideal kropsliggøres som en illustration af, og et grundvilkår for FEMEN’s ideologi.

Køn, krop og kvantespring. Hvordan agentiel realisme kan bidrage til vidensproduktion i udvalgte kønsforskningspraksisser

v/ Matilde Lykkebo Petersen, kandidat i Kultur- og Sprogødestudier & Kommunikation, Roskilde Universitet

Specialet undersøger, hvordan fysiker og kønsteoretiker Karen Barads teori *agentiel realisme* bidrager til forståelsen af, hvordan kønsforskningspraksisser kan tilrettelægges så krydsfeltet af materialitet og diskursivitet kan undersøges. Gennem interview med 6 danske tværfaglige kønsforskere, inden for hovedområderne sundhedsvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab tematiseres kønsforskningsfelterne, og det analyseres ud fra snittet ’krop’, hvilke problematikker der opstår i undersøgelsen af fænomeneres materielle og diskursive karakter. Specialet demonstrerer, hvordan de undersøgte kønsforskningspraksisser opererer inden for en repræsentationalistisk ramme og dualistisk tankegang, og hvordan de ontologiske og epistemologiske præmisser i videnspraksisserne skaber begrænsede mulighedsrum for viden om sammenhængen af materialitet og diskursivitet.

Workshopansvarlig er ligestillingskonsulent og forkvinde Beate Sløk-Andersen, Foreningen for Kønsforskning i Danmark foreningen@koensforskning.dk

En Nordisk Homolitteraturhistorie ved Dag Heede, Lektor, Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet (auditorium 105)

Præsentation af et ambitiøst fællesnordisk projekt, der både omfatter nationale oversigter over homolitteratur, litteratur af homoseksuelle forfattere samt queerlæsninger af centrale dele af de nordiske litteraturkanoner. Oplægget vil rumme de første veer som forvarsler til den vanskelige fødsel af et monsterbarn, en nordisk litteraturhistorisk gayby.

Keynote forelæsning: *At gøre det private til et samfundsanliggende* ved Susanne Philipson, direktør i Danner (auditorium 105)

Vold i hjemmet kom for alvor ud i det offentlige rum, da en række kvindegrupper i november 1979 besatte Grevinde Danner stiftelsen og indrettede huset til et af de første kvindekrisecentre i Danmark. Susanne Philipson, direktør i Danner, fortæller i sit foredrag om tankerne bag Danner, om arbejdet med voldsudsatte kvinder og børn nationalt og internationalt, om aftabuisering og om voldens kompleksitet.